

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hóra	1 "
— Egyen szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Fleitsz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
munkáltsáira vonatkozó felszó-
lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztési iroda:
Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-és szám,
hová a lap szellemi részét, illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételével.

A Vaskapu-kölcson.

(A magyar állam pénzügyi győzelmé.)

Nagybecskerek, július 11.

E hónap 15-én lesz az első 3%-os magyar állampapíros kibocsátása.

A 3%-os kamatozás magában véve is pénzügyi terén kivívott győzelmé a magyar államnak, de e győzelem jelentőségét még fokozza az a körülmény, hogy az angol és a hollandi tőke is a magyar államhitelesítésére való előnyös árfolyamon részt akar venni a külföldi tőkének Magyarországon való betelepítésében.

Ez a 45,000,000 korona névértékű aranykölcson adómentes, kibocsátatik az aldunai Vaskapunál és az ottani zuhata-goknál létező hajózási akadályok elhárítására fogantatott munkálatok költségeinek fedezésére, az 1892: XVII. t.-cz.-kel megállapított érték aranyérméire szóló 45,000,000 korona = 38,250,000 német birodalmi márka = 47,250,000 frank = 1,875,000 font sterling névértékben.

A kölcson 3750 sorozatra (1—3750) oszlik. E sorozatok mindegyike az 1892: XVII. t.-czikkel megállapított érték aranyérméire szóló, egyenként 480 korona = 408 bir. márka = 504 frank = 20 font sterling névértékű 25 kölcsonkötvényt foglal magában és az egész kölcsonról 8,000 darab 112650 drb 5 és 900 drb 25 ilyen kölcsonkötvényt tartalmazó, bemutatásra szóló címlet kerül kiadásra. A kötvények után 3% kamat jár, utólagos félevesi részletekben, minden év január 1-én és július 1-én. Az első szelvény 1896. január 1-én lesz esedékes.

A visszafizetés a kötvényeken feltüntetett törlesztési terv szerint évenként április 1-én megejtendő sorsolás útján 90 év alatt történik. A kisorsolt kölcsonkötvények a sorsolás napjától számított három hó múlva teljes névértékben váltatnak be. Ugyane napról számított 3 hó elteltével a kamatozás megszűnik. A bevaltó kölcsonkötvényekkel együtt a még le nem járt kamatszelvevények is beszoigáltatandók, ellenkező esetben a hiányzó szelvevények értéke a tőkéből levonatik. Az első sorsolás 1896. április 1-én lesz. A kisorsolt kölcsonkötvények számai Budapesti Közlönyben és más bel és külföldi lapokban közlé fognak tétetni. A kamatszelvevények, valamint a visszafizetésre kisorsolt kötvények beváltása a birtokos választása szerint a következő helyeken történik: Az 1892: XVII. t.-cz.-kel megállapított koronaértékű aranyokban, Budapestben, a m. kir. központi állampénztárnál és a Magyar leszámitoló és pénzváltó-banknál, Bécsben az Union-banknál. Német birodalmi értékben: Berlinben a Mendelssohn & Co. bankháznál, Majnai Frankfurtban a Deutsche Effekten & Wechsel-Banknál. Németalföldi forintokban, a német birodalmi márka összeget átszámítva a Németországra szóló rövid futamú váltók árfolyamán, Amsterdamban a Hope & Co. bankháznál. Livres sterlingben, Londonban a „Lloyds Bank Limitednél, az államkölcsonkötvények névértékében kifejezett értékarány szerint.

Minden kölcsonkötvény szelvény utalványnyal és 10 évre terjedő kamatszelve-

nyekkel van ellátva, melyek lejártával a szelvényutalvány bemutatójának a szelvények egy új sorozata és új szelvényutalvány fog kiadatni. A kötvénybirtokos igénye elévülés folytán, az esedékesség időpontjától számítva, a tőke tekintetében 20, a kamatok tekintetében 6 év alatt szűnik meg.

Ezen államkölcsonkötvények, valamint az azokon levő kamatszelvevények az 1895. évi XVI. t.-cz. értelmében minden fennálló bélyeg-, illeték- és adó alól fel vannak mentve és azoknak teljes bélyeg-, illeték- és adómentesség a jövőre nézve is biztosított. A kamatok és kisorsolt kötvények kifizetésének biztosítására azon hajózási díjakon kívül, melyek beszédésére a magyar királyi kormány az 1879. VIII. t.-czikkbe iktatott berlini szerződés LVII. cikke, illetve az 1871. évi márczius 13-án kelt londoni szerződés VII. cikke értelmében jogosítva van, az összes többi állami jövedelmek szolgálnak. Ezen kötvények óvadékképesek és az 1885. VI. t.-cz. értelmében gyámsági pénzek elhelyezésére is alkalmasak.

A m. k. pénzügyminiszter, Lukács László által aláírt s a fentiekben ismertetett prospektus alapján e kölcson aláírásra bocsátatik, az aláírás hétfőn, ez év július hó 15-én lesz Budapestben, Bécsben, Triestben, Berlinben, M/m. Frankfurtban, Hamburgban, Amsterdamban és Londonban.

Az aláírási ár a névérték 87 százaléka-ban van megállapítva, tehát minden K. 2400 = L. 100 névérték fejében 87 font sterlingben. Az aláírás az aláírási

A „TORONTÁL” TÁRSZÁJA.

Keleti motívumok.

Irta: Lovik Károly.

I.
Az inas, aki a színművek második fölvo-násában szokta az előállott lovak és elfátyolo-zott hölgyek megérkezését bejelenteni, nesztele-nül lépett be a dolgozószoba barokk keretébe és jelentette:

— Ottokar Freiherr von Tigerherz, nider-waldemári attasé!

Két perc múlva ő felsége, Cognacovicus Juon előtt állott az attasé. Karcsu, magas fiatal ember volt, gomblyukában a vörös sasrenddel, ar-czán félelem és kiskoruság. Nagyon meg hatva, mikor a történelmi nevezetességű szobába lépett s mikor ő felsége egyik plüss kerevetre szorította, megilletődve gondolt rá, hogy élete legmagasabb pillanatát készül átélni.

Ő felsége hideg és kimért volt, akár Milos, a nagy Milos arc képe odafent a falon. Milos-ról tudnivaló, hogy egy sikerült sertésvásár után vette meg a nagy birodalmat haramiával, czine mintyével és egy rozoga mozsarral. Az unokaöccsei kormányozzák a nagy birodalmat, ő csak a becsapott fejedelmi koronákat váltja ki és a minisztereket csukítja el. Ennek az audienciának furcsa előzményei voltak.

Februárnak végén, mikor Rodriguez ur rendes utazását megtette a birodalom fejéhez, ő felsége fontos megbízatást tett le kezébe. Rodriguez ur új hitelekkel és érdemkeresztekkel látta el Juont. Törökös forgókkal, kormánypál-czákkal és lovagrendekkel meg csillagokkal! Gyönyörű pakfong holmia volt és mérhetetlen külföldi hitbizományai, csak alkudozni kellett vele erősen, mert csunyan csalat.

Ő felsége letéve uralkodói ábrázatát, így szólott hozzá:

— Rodriguez ur, nekem még egy leányom van, aki Drezdában tanul s aki eladó. Nem akarok dinasztia családokkal rokonságba jutni, a birodalom egyensúlyát amugy is nehezen le-

het összeegyeztetni az európai politikai egyen-súlyal. . . Szerezzen ön egy tetőtől talpig becsületos vót, rendezett viszonyt és lovatot.

Rodriguez ur a sima szírná szőnyegig hajolt és alázatosan felelte:
— Felsőged a legmegbízhatóbb kezekbe teszi le lánnya sorsát.

Két hét múlva megkezdődött a levelezés. Első ízben egy nyugalmazott ezredest ajánlott neki. Ösrégi család, dinasztikus vér, csak egy kicsit eltévedt a keze a köpenyeg manipuá-czióknál. . . Par nap múlva egy exminiszterről hozott hírt a telegraf. Tisztesleges, hajlott koru és rettentően imponáló szakállas. Lehetett volna premiér, sőt elnök is, de egyszer elkártyazta az új vasutakat. A köztársaság azóta is öszvéreken közlekedik. . . Ő felsége dühösen sürgönyözött vissza:

— „Csalóm van ideient is elég. Mást!”

Végre egy nap a niderwaldemári attasét jelentette a faradhatlan Rodriguez. Duszadag család, fiatal erő, ügyetlenség és gyönyörű birtokok. Csak egy hiba van: a Freiherr von Tigerherz előnév oly fiatal, mint egy ma kibimbó-zott rózsza. . . Az öreg Tigerherz csokoiadeti árnlit és pomádet, gondosan ügyelve, nehogy összetéveszessék a két portékát és úgy megszede magát, mint egy baromfihoz jutott hiena.

Ő felsége negyvennyolc órán át törte fejét a nyugati kérdés nyeten megoldásán s végre elborult kedelylyel, ketsegesbeve a dinasztia sor-sán, sürgönyözött Rodriguez urnak: „Johet!” Magában pedig elhatározta, hogy egy lépést se tesz családja kompromittálására. Nem, a Cognacovicusok ennyire meg nem sülyedtek! . . . Freiherr von Tigerherzet kineveztek attasénak a nagy birodalomba, megküldték neki a vörössast két példányban (egyet a kedves papának) és a keleti exprezs par nap múlva zakatolva, zugva hozta a vőjelöltet a Cognacovicusok erdőszegte hatalmas birodalmába.

II.

Az attasé déiben megismerkedett a kis-asszonynyal. Vízet töltött a poharába, lehámozta a mandujait és az indiai lgyezővel (melyet a hindosztáni nagyherczeg küldött négy szerecsen-

nel és öt fehér táltossal együtt) legyezgette ő nagyságát. Ebéd után körülvezette a kertben, a honnét kitiltotta a szilvalopó kölyköket és a ta-von körülhajókázott vele, mialatt a parton két guzliczás a Lohengrin hattyumotívumát ültette át szabadon.

Ő felsége közbe közbe borult ábrázattal nézgette őket, a kis attasé remegve érezte, mily nagy a különbség egy dinasztia és egy csoko-ládé-gyáros között. Feit ebben a dicső társaság-ban, ahol szikráztak a csillagos keresztek, pe-helyként dobáltak a nyugati politika nagy kér-déseit és csacsiságnak jelentették ki Bücher összes hadjárait. Remegve nezett Gorgora, a vaskanczellára, aki sötét ábrázattal magyaráz-gatta a filoruszizmus hátrányait és a tábor-nokra, aki büszken hivatkozott szuronyaira es kardjára úgy kiáltotta a harsogó viszhang-nak: Ez, uraim, a mi hatalmunk!

Nem tagadhatta el, hogy kétségtelen fen-séges társaságoa jutott es karja reszketett, mi-kor a felséges kisasszony karjába kapaszkodva, mondta el neki a birodalom evezredes történe-tet. Ez a kisasszony különben gyönyörű terem-tés volt. Nemes orra, királynői termete, látszott rajta, hogy a hermeim palást és a vállára tett korona menek hozzá. Gyönyörű haja leomlott vállaira és egy gyemánt agráv tartotta össze elői. Ez a gyemánt úgy szikrázott, mintha érezte volna, hogy nem petroleum királyné, hanem hamisítatlan fejedelmesszony hajaban szerencsés létezni. . . Az attasé egyszer oda-fordult a felséges kisasszonyhoz.

— Ön valóban szép, felség. . . óh ha nem volna királyi vér, tette hozzá elkéservedve.

Később egy öszirózsát tepett le a tö-ről és odaadta neki: Ha valaha boldog lesz, gondoljon rám is. . . Az emlékkönyvébe, mely-nek marquin fedelén ott pompázott a birodalmi czimer, reszkető ujjakkal írta be: A siron tul is rád gondol Freiherr von Tigerherz.

Ejjel, amikor a hold felbukkant a mecse-tek között, valahogy furcsán érezte magát. Nem tudott el lenni a lakosztálya szűk falai közt és kiment a kertbe, ahol jázminok nyitak és örök aludtak a padokon. Órákig elbolyongott a

V. v. 3616
121
1295
1130
210
216
223
233
246
257
267
329
347
408
419
431
452
507
522
544
558
606
616
629
642
640
1057
645
V. v. 3803
123
430
442
453
512

felhíváshoz csatolt nyilatkozat alapján történik. Az aláírási helyek az aláírást a meghatározott idő letelte előtt is be rekeszthetik. Aláírásakor a jegyzett névérték 5 százaléka leteendő. Az átengedett kötvényeket ez évi július 23-ától augusztus 29-ig kell átvenni. A végleges címletek elkészültéig Budapesten, Bécsben és Triestben ideiglenes elismervények kerülnek kibocsátásra, melyeket az illető aláírási helyek állítanak ki s melyeknek végleges címletekre való díjmentes kicserélésének módzatai közzé fognak tétetni.

HIREK.

Tájékoztató.

Augusztus 16. Rendk. városi közgyűlés.
Augusztus 20. Az ipartestület zászlószentelése.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— Szabadságon. Báró Feilitzsch Berthold m. tb. főjegyző ma neje s. ül. báró Bánffy Alice társaságában négyheti tartózkodásra Erdélybe utazott.

— A királyi ügyészség köréből. Dr. Orosdy Lajos királyi ügyész ma kezdte meg hatheti szabadságidejét.

— A délmagyarországi tanítók közgyűlése. Uj Aradról írják, hogy a délmagyarországi tanítóegylet tegnapelőtt tartotta meg közgyűlését. Az üdvözlő beszédek után és miután dr. Wlassics Gyula közölte minisztert táviratban üdvözlőit, megkezdte a gyűlés a tárgyiratokat letárgyalását. „Pestalozzi“ emlékeztetőt, (a nagy reformátor születésének 150 ik évfordulója alkalmából) Bányai Jakab nagybecskereki tanító tartott előadást. — „A magyar nyelv tanítása a nem magyar ajkú népi iskolákban és a délvidéki nemzetiségeink“ czimen Janda Ferencz perlaszi isk. igazgató, — „A népiskola és a szocializmus“, czimen Kauffmann István begaszentgyörgyi isk. igazgató és „A magyar karakter tudatos és tervszerű fejlesztése“ czimen Szentgyörgyi Lajos fehértemplomi áll. isk. tanító tartott előadást. — A tételek rövid viták után nagyjából elfogadtattak. Janda Ferencz előadása után Bontilovics Gusztáv oroszai román ajkú isk. igazg. felszólalt az iránt, hogy a kormány milyen eljárást kövessen azokkal

szemben, kik a magyar nyelvet megtanulni nem akarják. Határozati javaslatot terjesztett elő, melyet az ülés egész terjedelmében elfogadott. Ezzel a délmagyarországi tanítóegylet huszonkilenczedik ülése befejezést nyert.

Az ülés folyamán a következő három üdvözlő sürgöny érkezett:

Népoktatásuk fejlődését czélzó önzetlen hazafias munkásságának közepett elfogadják szívem mélyéből erőd legőszintűbb udvozletemet. Isten ezent áldása koronázza nemes törekvésüket. — Steinbach, kir. tanfelügyelő.

Második sürgöny a zászlóanyagától jött: Üdvözlőjük a tisztelt közgyűlést. Áldás kísérje hazafias működésében. — Dr. Bayer Atajos, Bayer Karolin, zászlóanya.

A harmadik: Szívem mélyéből üdvözlöm a dicső délmagyarországi tanítóegyletet. Huszonkilencz éves fényes múltja a mi büszkeségünk Isten áldása és fényes siker kísérje mai nagygyűlésének hazafias működésében is. — Jack, alelnök.

Délután kettőkor a „Szülő“-hoz címzett vendégő kerthelyiségben bankett volt, amelyen az első felköszöntőt Schenk Jakab elnök tartotta ő felségére a királyra. Beszédet mondott még Mojnár Sándor bókai birtokos Delmagyarország tanító karára, Sebestha tanfelügyelő Berecz József, Osztie András Dessewffy Sándor eszaki püspököt eitte, Szentgyörgyi Lajos Steinbach Atalra, Torontál vármegye tanfelügyelőjére, Sebestha Károly a délmagyarországi tanító egyletre és tagjaira, Ternajgó Caesar a tanítónőket eitte. Fel negykor a társas összejövetelnek vége szakadt.

— Igazságügyi kinevezés. A szegedi ítéltábla elnöke Fehér Robert vezett joghatóság t. kanizsai lakost a vezetése alatt álló ítéltábla kerületébe díjaz joggyakornokká nevezte ki.

— Az ünnepi lövöldözés. Ó Palánkán a görök keletiek e hó 6-án a szokott tényszerű ünnepeltek meg szent Szava napját. A mozsár durrogatás persze el nem maradt. A sok lövöldözéstől a mozsárgyűlés egészen átmengette. Az iskola szöngi cnek dacára újra megakarta tölteni puskaporral. Töltés közben a löporrórbant a s szegény embert egészen összegegett, úgy, hogy sebetől angha fog települni.

— Szerbek Péter és Pálnapja. Görögkeleti szerb polgártársaink ma ünneplik Péter és Pálnapját. A gör. kelet. szerb templomban ez alkalommal ma délután tényszerű istentisztelet volt

— A szegedi anyakönyvvezető. A Szeged kerületi anyakönyvvezetői állás ügyében fölterjesztett közgyűlési határozatot a miniszterium azzal a fontos módosítással hagyta jóvá, hogy az anyakönyvvezetőt nem a közgyűlés választja, hanem közigazgatási bizottság javaslata alapján a kormány nevezi ki. Együttal elrendelte a miniszterium, hogy az anyakönyvvezető állásra 15 napi határidővel pályázat hirdetendő és a pályázati kérvények jövő hó 10-ig fölterjesztendők.

— Főhercegi vendégek Tátrafüreden. Tescheni jelentés szerint Frigyes főherceg és neje, leányaikkal, Krisztina és Mária Anna főhercegnőkkel nyolcz napi ott tartózkodás után a kassa oderbergi vasutal 12 óra 50 perczkor több heti furdözésre Alsó-Tátrafüredre utaztak.

— Iskolai értesítés. A szegedi kir. kath. tanítókepzőben a jövő iskolaév a növendékek beiratasával szeptember 2-án nyitattik meg. A javító- és felvételi vizsgálatok szept. 2-án és 3-án fognak megtartatni. A rendes tanítás szept. 4-én veszi kezdetét. A felvételi kérvények aug. 30-ig az igazgatóságnál nyújtandók be. Felvételük minden oly eptestű növendék, ki 15. életévet tényleg meghaladta, s a magyar nyelv, számvetés, földrajz és történelemben legalább annyi jártassággal bír, amennyit a gymnasium, real- vagy polgári iskola 4 alsó osztályában megkivánnak. Ezekon kívül mindenkinek a megjelenésnél igazolnia kell, hogy zenei hallással bír. A belépni kívánó növendék készütségéről vagy nyilvános iskolai bizonyítványt köteles felmutatni, vagy felvételi vizsgának kell magát alavetnie. Azok, kik 15. életévüket még be nem töltötték, de kelő készütséggel bírnak, korengedő yert folyamodhatnak. Az igazgatósághoz intézendő folyamodványokhoz csatolandó a születési bizonyítvány, az iskola bizonyítvány, az orvosi bizonyítvány, ez az szegényeségi bizonyítvány, ha segélyt is ker. Tandíjt a tanulók nem fizetnek. Tankönyvekről az intézet igazgatósága gondoskodik, s e czélból a beiratásakor az int. igazgató kezéhez a tankönyvek ára, melyek egy-egy osztályra 12-14 ftba kerülnek, befizetendő. Azok, kik az internátusba kívánnak felvettetni, folyamodványukat a fent elsorolt mellékletekkel felszerelve, legkésőbb július hó 30-ig meitőságos es főtisztelendő Dessewffy Sándor eszaki megyes püspök urnak címelve az intézet igazgatójához Szegedre nyujtsák be. Az internátusba teljes ellátásért napi 14 forint fizetendő. Ezen havidíj előre minden hónap elején befizetendő. Segélyt csak kitűnő es jeles előkészütségű es szegényeségét hitelen igazoló növendékek kérelmezhet. Hasonlok között tanítók fiamnak előny adatik. A

kavicsos utakon, egyre pislogatva a szines ablakokra, ahol épp akkor kukkant be a kíváncsi hold, a festett lovagok között. Néha úgy rémlett, mintha egy gót ablaktárla kinyílta és valaki halkan a nevén szólítaná . . . csalódott. Csend volt a végtelenségben, egy-egy műezsim kászolódott a sikátorokban, készülve a hajnalhasadásra . . .

III.

A tábornok, aki rumot ivott és nem tósztozott, megköszöriülte torkát és azt harsogta az attasé fülebe:

— Bátorság és kintartás, fiatal barátom: ez a fő katonai erény. A reslovi útközér, ahol a golyók úgy repültek, mind a felriasztott verébfiók, ezen döt el. A reslovi útközér . . .

A reslovi útközér abból áll, hogy egy bandita ellopta egy bojár igavonó öszvérét. A bojár se volt rest és segítségért kiáltott. Meghúzták a vézharangot, elsütötték a mozsarat és öt percz múlva a nagy hatalom kardfogható őrsége, élén a vállrojtos tábornokkal, lóhalálában vágatott ki a felvonó hidon. A bandita felkapott lóra, összesipolta két tarsát és mikor a bojár, meg a hadsereg nyomába ért, megfordult és lövöldözni kezdett. A hadsereg viszont, de a pukapor mihamar elfogyott, és akkor ököre mentek. A rablók hárman valának, a hadsereg és a bojár huszonheten . . . A banditákat elfogták és mintzendő őket bekisérték a tömlöczbe.

A tábornok befejezte a reslovi útközér szinponpás elbeszélését és így szólt: — Ó felsége, anenyire én ösmerem, ellene lesz a dolgoknak. De ezer kartács, a szívnek is vannak jogai! Ön udvaroljon és ne törődjék a papával. Az igaz szerelem győz! szólt kardjára csapva.

A tábornok, aki igen jószívű ember volt, kivéve mikor rumot ivott és Blücherről volt szó, akit szívéből gyűlölt, készítgette a szerelmesek utait és postillon d'amournak vállalkozott úres óráitan. Egyszer azzal lepte meg az attasét.

— A kisasszony imádja önt. De az apa, az apa! hüh kérem. Ma szóltam neki. Hogy ki-tört ő felsége. Ön nem ösmeri ő felséget, a hevoságával egyszer magára zudította az

egy berlini kongresszust. Az en családám nem termel csokoladot es pomadét! Vegyen el egy krajzleros kisasszonyt a fiatal ur, en Cognacot vis Juen soha bele nem egyezem . . . ahg tud am lecsillapítani ő felséget.

Később felhörpintve egy pohár cognacot, így szólt:

— Önnek, fiatal barátom, csak egy módja van: a szökés.

— De tábornok ur . . . — Ne féljen semmitől. A hadsereg nem megy utána, az sz én hatalmam alatt áll és most különben is el van foglalva kaszálassal. . . Bizza ram, ő felsége beadja derekat és sürgőnyileg küldi majd az áldását.

Fel kell csak találni magát fiatal ember, a reslovi útközér így döt a javunkra. Ha nincs ellene kifogása, magamra vállalom az egészet. Ejjel 12-kor kocsim a park előtt áll. Önök be szállnak, elrobognak.

Reggüre elérik az expreszt és . . .

— Ó uram, mivel hálálom meg jóságát? A tábornok arczán, aki saját bevallasa szerint százszor nézett szembe a halállal, egy könyvespérget le a marczona bajusz felé. Meg volt indulva és kabélere szorította a fiatal embert.

— Boldog vagyok ha boldogokat látok . . . Vigyázzanak az apa haragjától. Óvatosak legyenek és ravaszok, mint a kigyó . . .

Mikor a hajnali pyorsvonat nekivágott a zeg-zugos hegyeknek, a tábornok lekaparva csizmáiról a sarat, büszkén toppant be ő felsége lakosztályába. Látszott, hogy útközben rumot ivott, mert sűrűn emegette Reslovot és Blüchert, aki szerinte azt se érdemelte, hogy örmesteri kard bojt fityegjen az oldalán . . . Ó felsége igazgatótan varta már az ágya mellett.

— Megtörtént — mondta diadalmasan a tábornok — ezt alapon megosnaltam . . .

Ebben a pillanatban nem cserélt volna Han nibállal.

IV.

Az attasé becsukta az ajtót, kiszedte zsebéből a pisztolyát és nyugodt léptekkel sétált fel

és alá a szülő folyosóján. Az ablakon beözönlött Italia verőfenyes napja, egy pár mandolavirág bebölogatott a kertből. Az attasé szilarden, halálra szantan szavaigetta magában.

— Lélek ez ajién, se be, se ki . . .

Huszonnégy óraja vitte őket a zakatoló vonat, tavaszi posványokon, zöldülő vetestablakon át, daczolva ezer veszélylyel es kerülve az embereket. Cserélgették a kupékat, mint valami sikakasztó, változtatták a vonatokat es felzigatva, köszöntüstől dagadt szemekkel szaladtak be ebbe a piszkos olasz varoskába.

Az attasé pisztolyt fogott minden gyanus alakra, Zagrabbán pedig egy kémformá u urat egyszerűen galléron ragadott s mialatt a vonat lassan elvickált ki a váltók közül, kilökte őt a perronra.

— Csak az én testemen férközhettek hozzá, hitványok! — kiabálta utana egy szerelmes hős világbontó erejével.

Az a meleg érzés járta át egész valóját, mely annak a tudatának fog el, hogy valami emberfeletti dolgot művelünk . . . Minden harmadik emberben a kémruhába öltözterett Juant vélte felösmerni, aki hadseregével jön leányát tőle visszarábolni . . .

. . . Estére egyszer, mikor hazavetődtek, ott várt rájuk a tábornok. Ep a reslovi útközérzetet magyarázta el a szajtató pinczereknek, leszedve Blücherről a becsületét is. Mikor beléptek, komolyan felállt, kardmarkolatára tette kezét, kisodorta harosabajuszát es dörgő hangon, mintha a testőrséget vezetné, így szólt:

— Ó felsége belegezését küldi . . . Az igaz szerelem győzött. Reslov óta ez életem legszébb pillanata, mikor látom, hogy az igaz szerelem diadalmaskodik az apai hatalom felett s Romeó, aki daczolt a sors ezer csapásával, elnyerte Juliáját . . .

Zokogva borultak egymás nyakába, e perczet a Cognacvicsok történetirőjalesz hivatva megírni. A fenséges kisasszony bamulva fordult meg a tükör mellől, ép a papa nászajándékát próbálta.

Nagyon csinos francia csipkéskalap volt a fején, . . .

189
folyam
sünet
felvete
tartoz
pest
levően
hogy
Most
szigete
kultu
ért. N
immár
része
veszi
rajta.
széles
Buda
villate
acelye
megna
teteme
uj sz
Ezenk
Ezent
szigete
közép
ugy h
tot, k
két p
szinül
Lajos
liard
Tudva
naszát
retett
ügyes
éveibe
20-3
dapest
kába
fogja
és go
a sz
gizte
hogy
év nu
kohn
vizsgá
emlék
Elemé
előtt t
voka
gyeb
rovi
Gra
Bec
Szt.
lőrv
piéan
(Cs
becs
(Al
kező
fétá
mise
méber
alapit
kintés
Meg
odava
ütött
nému
gyilk
rend
kiván
Tóth
tőség
kost,
átadt
ságh
tárgy
a ki
daba
udva

folymadók az eredményről aug. hó 25 ig értesítenek s a felvett növendékek, kik javító vagy felvételi vizsgát nem tesznek, szept. hó 3-án tartoznak Szegeden megjelenni.

— **A Margitsziget idegen kézen.** Budapest székes főváros köztörvényhatósága tudvalevően szótöbbséggel vetette el azt az indítványt, hogy a Margitszigetet a főváros vegye meg. Most a sziget idegen tulajdonba megy át. A szigetet ugyanis megvette egy, erre a célra alakult belga részvénytársaság nyolcz millió forintért. Nyolcz millió forintot adott a szigetet, mely immár szerződésileg a birtokába ment át. A részvénytársaság, mihelyest tényleg birtokába veszi a szigetet, nagy változtatásokat eszközöl rajta. Így első sorban a szigetet hosszában egy széles uttal két részre osztja. Az egyik részt, a Buda felé esőt parcellázni fogja és száznegyven villa telket fog bérbe adni. A sziget másik része, amelyen a rózsakertészet és a romok vannak, megmarad a jelenlegi állapotában. A fürdőházat tetemesen kibővítik és ezenkívül egy egészen új szállodát építenek a fürdő mellé 240 szobával. Ezenkívül még csak egy nagy ujtás fog történni. Ezentul ugyanis szárazon is el lehet majd érni a szigetet. A sziget alsó sarkát és a Margithid közepő kiszögellését egy hiddal kötik össze, úgy hogy a hid nemcsak a budai és pesti partot, hanem a szigetet is össze fogja kapcsolni a két parttal. Az átalakítási munkálatokba valószínűleg még az ősszel belefognak.

— **Kossuth Lajos biliárdasztala.** Kossuth Lajosnak fennmaradt ereklyetárgyai közül a biliárdasztalhoz fűződik a legtöbb rememelés. Tudvalevő dolog, hogy az öreg ur részint a tornaszat, részint szórakozás kedvéért nagyon szeretett meghitt vendégeivel biliárdozni. Kivaló ügyességgel kezelte a dákot még életének utolsó éveiben is. Ez a biliárdasztal a hozzátartozó 20—30 golyóval és dákokkal együtt most a budapesti tüggetlenségi és 48-as polgári kor birtokába ment át, a mely az u. n. Kossuth szobában fogja elhelyezni és drága ereklyeként megőrizni és gondozni.

— **Huszonöt éves találkozó.** Azok, a kik a szegedi főgimnáziumban 1870-ben érettségiztek, a bucsu estélyen megigérték egymásnak, hogy bármire vesse hanyja őket a sors, huszonöt év múlva, azaz 1895. júl 16-án ismét összetalálkoznak. Molnár Elemér, jelenleg törvényszéki vizsgálóbíró biztáka meg, hogy huszonöt év múlva emlékeztesse őket az ígért beváltására. Molnár Elemér hűségesen megfelel a negyedszázad előtt tett ígértének s már szétküldte a meghívókat. A huszonöt éves találkozáásra Torontálmegegyéből a következők kaptak meghívót: Dimitrovits Pál közs. jegyző (T. Kanizsa), Grandjean József városi főügyész (Nagy-Becskerek), Grósz György plébános (Béga-Szt.-György), dr. Haidegger Lajos városi főorvos (Nagybecskerek), Makra Imre plébános (Aracs), Neurohr Károly plébános (Csávos), zombori Rónay Jenő főispán (Nagybecskerek) és dr. Tolveth Rezső közs. orvos (Alibunár). A találkozás programja következőképen van összeállítva:

Julius 16-án, este találkozás a „Prófétá”-ban.

Julius 17-én, reggel 9 órakor ünnepélyes mise a belvárosi templomban.

Tíz órakor gyűlés a főgimnázium disztermében. Tárty: Tanárok és hölgyek üdvözlése, alapítványok, indítványok stb.

Deiben 1 órakor diszebed.

Delután a város nevezetességeinek megtekintése.

Este: Halpaprikás.

— **Elfogott gyilkos.** Szegedről írják. Még a tavasszal történt, hogy Hozdovics Pál odavaló lakost éjjel egy ismeretlen tetesügy fejbe ütötte az utcán, hogy az a súlyos ütéstől meg-némult, egy hétre reá pedig a nélkül, hogy gyilkosát megnevezni tudta volna, meghalt. A rendőrség nyomozásának akkor nem volt meg a kívánt eredménye, ma azonban sikerült a tettest Tóth Mihály 46 ik gyalogezredbeli makói illetőségű közelegény személyében elfogni. A gyilkost, a ki csakhamar bevallotta rémes tettet, átadták a katonai hadbírósnak.

— **A tébolyda titka.** A berlini társaságban, mint onnan írják, napok óta közbeszéd tárgyat képezi egy gazdag kereskedőnek az esete, a kit építményesegen elenere családja a tébolydaba juttatott. A kereskedő leánya egyik német udvari színház ünnepelt szépsége, magánéletét

tekintve azonban, nem épen kifogástalan. Az apa minden áron azon volt, hogy lányát visszaterítse a tisztesség ösvényére, de ennek a törekvésének nemcsak a lány, hanem maga az egész család ellene szegült, sőt mi több, keresztülítte, hogy az aggódó apát annak rendje és módja szerint, mint a kinek rögeszméi vannak, tébolydába vitték. Az eset rövid idő muva köztudomásra jutott, a szerencsétlen apa kikerült a tébolydából és most parrel támada meg tulajdon családját, mely apai figyelmességét bolondságnak nyilvánította. Erthető, hogy minő érdeklődéssel várják most a berliniek a pör fejleményét, mert kétségtelenül érdekes tudni, hogy mi képezte a család kiméletlenkedésének igazi okát.

— **Csöd.** Römer Márton gyertyamosi kereskedő ellen a n.-kikindai törvényszék csődöt nyitott Csödb. Schulek Kálmán, tömegmondn. Krausz Ferencz, bej. hat. júl. 20., felsz. h. aug. 19.

Táviratok.

A prágai ostromállapot.

Budapest, július 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Politik prágai lap írja, hogy a prágai kivételes állapotot nemsokára megszüntetik.

Az olasz civillista.

Budapest, július 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Milanóból telegrafálják: Az itteni Italia del Popolo szerint négy olasz képviselő legközelebb indokolt naprendet fog indítványozni a képviselőházban, hogy a költségvetés egyensúlyát a királyi civillista leszállításával állítsák helyre.

Méhészeti kongresszus.

Budapest, július 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar országos méhészeti egyesület választmánya legutóbb rendkívüli ülést tartott az eredéves kiállítás alkalmára tervezett magyar méhészkongresszus ügyében. Az ülésen két erdélyrészi vendég is részt vett Bodor László szerkesztő és Wieder József főtitkár személyében, a kik kész örömmel járultak hozzá a kongresszus eszméjéhez. Vámosy Mihály igazgató alelnök ezután indítványozta, hogy a kongresszus programjának kidolgozására egy bizottságot küldjenek ki, a melybe természetesen az erdélyrészi egyesület tagjait is beválasztották. A programtervezet már el is készült és czéja főleg az, hogy a méhészet minél szélesebb körben terjesztessék. Az előkészítő bizottság tagjai: az orsz. méhészeti egyesület és a kolozsvári méhészeti egyesület választmányának küldötteiből alakított bizottság, mely egy elnök, titkár és öt esetleg hét tagból áll. A kongresszusnak, a mely a millennárius kiállítás termeiben 1896. augusztus 20-ika és 31-ike közt lesz, tárgysorozata a következő: Első nap: 1. Méhészeti szakoktatás általában és különösen, kapcsolatban a vándortanítói intézménnyel. 2. Méhészeti védtörvény tervezete. 3. A magyar méhészet egyesületi orsz. szövetségének tervezete, kapcsolatban az állandó kongresszus kérdésével. Második nap: 4. A méhészeti termények ipari feldolgozása, különösen a méz értékesítésének kérdése. 5. A méhlegelők javításának kérdése. 6. A méhlok és keretmerek kérdése. 7. Gyakorlati előadások a méhészkedés és méhészeti ipar köréből. Harmadik nap: Kirándulások. Megválasztanak végül egy vigami bizottságot, mely a kongresszusi irodában működik s melynek feladata a tagok fogadása, elszállásolási kérdések, társas ebéd- kirándulások rendezése és kedvezmények iránt gondoskodás.

Égő szálloda.

Budapest, július 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Genfből telegrafálják, hogy az ottani Metropole szállodában tegnap tűz támadt, amely csakhamar az egész első emeletet lángba borította. A vendégek annyira megrémültek, hogy sokan az ablakon át ugrottak le az utcára.

Egy volt miniszter halála.

Budapest, július 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rio de Jane iróból telegrafálják, hogy Boroschi volt braziliai miniszter meghalt.

A slójdtkurzus Budapesten.

Budapest, július 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egy lelkes kis csapat dolgozik néhány nap óta az országos Slójdgyesület aegise alatt a Protestans orsz. Arvaházban. Tegnap délelőt munkaközben lepte meg a serénykedőket Popper István, az orsz. egyesület alelnöke és Sándor József, az Enke alelnöke. Popper a Slójdgyesület nevében üdvözölte a negyven tagot meghaladó kurzust, lelkes szavakban buzdítván a tanítókat az elemi technikai nevelés fölvételére. Rámutatott amaz örvendetes jelenségre, hogy a magyar kormány (három miniszteriummal is) kellőleg támogatja az egyesületet működésében, a tarsadalom jobbjai, meg az Enke is meghozták a maguk áldozatát. A kurzus tagok köszönetét Budinszky főv. tanító és Kis Mária m.-vásárhelyi tanítónő fejezték ki. Utóbb Sándor József is üdvözölte nemes tevékenysége kezdetén az alig megalakult egyesületet, mely uttörő munkát végez a magyar nép technikai nevelése körül. Végül Guttenberg Pál, az egyesület igazgatója egyenként bemutatta az alföldről és az ország különféle részeiből egybegyűjt tanítókat.

Nyilttér.*

Nyilvános köszönet.

Nem mellőzhetem Dr. Kovács Izsó nagybecskereki műtő urnak ezen uton is legtorróbb köszönetemet mondani azon igazán bámulatos és gyors eredményű műtétért, melyvel feleségemet rövid két hét alatt menthetetlen rákbajából kigyógyított.

Ezt már azért is szent kötelességemnek tartom nyilvános uton tenni, mert polgártársaimnak figyelmét fentnevezett ritka képzettségű orvos urra akarnám terelni, ki önzetlen és humanis bánásmódjával valamint nagy terjedelmű orvosi tudományával már számtalan nehéz és menthetetlen bajjal sújtott betegnek életét megmentette.

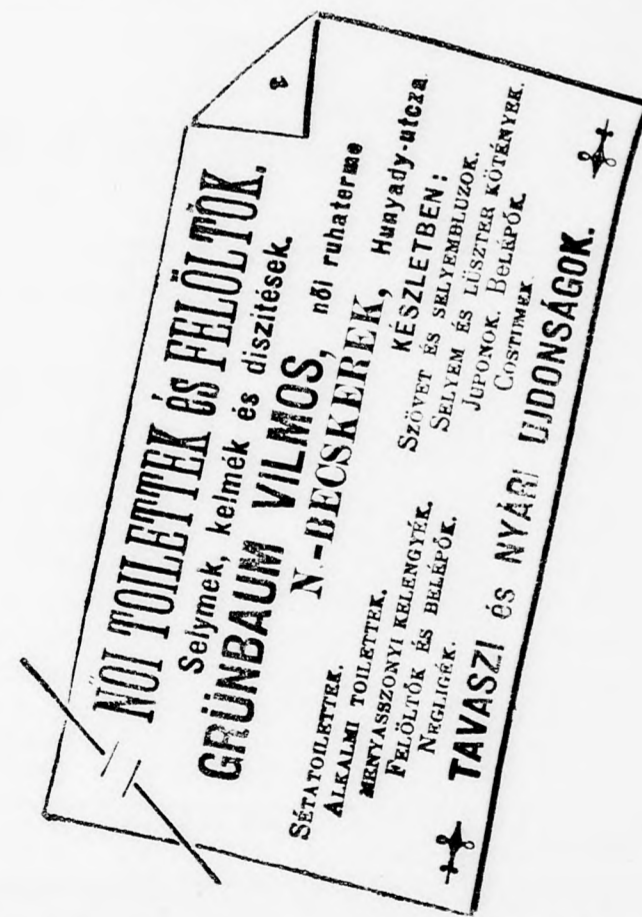
Isten áldása kísérje ezen nemeslelkű orvos urat további működésében is.

Muzslyatelep, 1895. július 10. én.

Tisztelettel:

Simonyi Lajos,

(523—1.1)

*) Az e rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelos szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

Holnap pénteken, július 12-én este 8 órakor a vasúti vendéglőben szegedi halász által készített

HALASZLÉ.

Számos látogatásért eszedez

kiváló tisztelettel

BORSODY,

vendéglő.

(522—1.1)

